

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.976/2025/12.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Nagy Antal, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2026. április 23.
Az ügy tárgya: közúti baleset okozásának vétsége és
más bűncselekmény
Terhelt(ek): ...
Elsőfok: Pécsi Járásbíróság, 23.B.122/2022/38., ítélet, tárgyalás,
2023. december 12.
Másodfok: Pécsi Törvényszék, 2.Bf.54/2024/10., végzés, tanácsülés,
2024. szeptember 26.
Az indítvány előterjesztője: a terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára
Rendelkező rész

A Kúria a közúti baleset okozásának vétsége és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pécsi Járásbíróság 23.B.122/2022/38. számú ítéletét, illetve a Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.54/2024/10. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 21.000 (huszonegyezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Pécsi Járásbíróság a 2023. december 12. napján kihirdetett 23.B.122/2022/38. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozásának vétségében [Btk. 235. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont] és segítségnyújtás elmulasztásának a büntetében [Btk. 166. § (1) bekezdés, (3) bekezdés első fordulat]. Ezért őt – halmazati büntetésül – 4 év börtönben végrehajtani rendelt szabadságvesztésre, 7 év közúti járművezetéstől eltiltásra és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének, de – az ítéletben írtak szerint – legkevesebb három hónap kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[2] A terhelt és védője által bejelentett fellebbezéseket elbírálva a Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2024. szeptember 26-án kelt 2.Bf.54/2024/10. számú végzésével az elsőfokú ítéletet a közúti baleset okozása megnevezésének pontosítása mellett helybenhagyta.

[3] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás a következőket rögzíti:

– A terhelt 2021. augusztus 24. napján a cég 1 alkalmazottjaként vezette település 1 és település 2 között a forgalmi rendszám 1 Citroen Jumper típusú személygépkocsi besorolású kisbuszt. A terhelt mellett a jobb első ülésen munkatársa, tanú 1 foglalt helyet. A gépjárműben utasként tanú 2, tanú 3, tanú 4, tanú 5 és tanú 6 utaztak. A terhelt az általa vezetett gépkocsival 18 óra 30 perc körüli időben a ... számú főközlekedési úton település 3 irányából település 4 irányába közlekedett, amikor haladása során a 31+120 km szelvényben a sértett 1 által vezetett forgalmi rendszám 2 Opel Corsa típusú személygépkocsi előzését hajtotta végre. Az előzés megkezdésekor a sértett 1 által vezetett személygépkocsi haladási sebessége 90 km/óra körül volt, míg a terhelt által vezetett személygépkocsi szintén 90-95 km/óra sebességgel haladt. A sértett 1 által vezetett gépkocsiban a jobb első ülésen utasként foglalt helyet sértett 2 is.

– A település 3 irányából település 4 irányába tartó forgalmi sávban a sértett 1 által vezetett Opel Corsa típusú személygépkocsi előtt a tanú 7 által vezetett forgalmi rendszám 3 Toyota Auris típusú személygépkocsi haladt.

– A terhelt a sértett 1 által vezetett személygépkocsi megelőzésekor az „Előzni tilos!” tábla feloldását követően áttért a menetiránya szerinti szemközti forgalmi sávba, majd mintegy 24 másodpercen keresztül a szembejövő forgalmi sávban haladva igyekezett megelőzni a sértett által vezetett Opel típusú személygépkocsit.

– A település 4 felől település 3 irányába tartó sávban közlekedett a sértett 3 által vezetett forgalmi rendszám 4 Citroen Xsara típusú személygépkocsival, mely jármű haladási sebessége legkevesebb 92-98 km/óra volt. A terhelt észlelte a vele szemben közlekedő gépjárművet, ezért az előzés mihamarabbi befejezése érdekében tovább gyorsította az általa vezetett gépkocsit, és úgy kezdte meg a saját forgalmi sávjába történő visszatérést, hogy az általa vezetett gépkocsi középső ülésora még a sértett 1 által vezetett Opel Corsa típusú személygépkocsi motorterével egyvonalban volt. A kialakult veszélyhelyzetet észlelte az elől haladó tanú 7 is, aki azért, hogy a terhelt az előzést befejezhesse, mintegy 100-105 km/órara gyorsította az általa vezetett személygépkocsit. A terhelt az előzés befejezése során zavarta, illetőleg letérésre kényszerítette a sértett 1 által vezetett Opel Corsa típusú gépjárművet, mely gépjármű jobb oldali kerekeivel ennek következtében az útpadkára letért. A terhelt által vezetett Citroen Jumper típusú gépjármű eleje és a tanú 7 által vezetett Toyota Auris személygépkocsi hátulja között ekkor a távolság mintegy 2 méter volt.

– Sértett 1 észlelve a kialakult veszélyhelyzetet, lassító fékezéssel 82-86 km/órara lassította a járművet, amikor az Opel Corsa gépkocsi jobb oldali kerekeivel letért az útpadkára, majd vészfékezni kezdett, ahonnan ellenkormányzás következtében áttért az úttest menetiránya szerinti bal oldalára, s ott frontálisan ütközött a szemből érkező sértett 3 által vezetett személygépjárművel. A Citroen Jumper utasai közül többen kiabálni kezdtek a terheltnek,

hogy álljon meg, azonban a terhelt belepillantott a jobb oldali visszapillantó tükörbe és az utasok felszólításának csak jóval később – mintegy 400 méter megtételét követően – tett csak eleget. Ekkor a terhelt a járműből kiszállt, azt körbejárta, majd közölte utasaival, hogy járművükben sérülés nem keletkezett.

– A baleset következtében sértett 1 agyvizenyőt, a háti gerinc gerincvelő szakadással járó szétnyílását, két oldali sorozat, illetve bal oldali ablakos bordatörést, a szegycsont haránttörését, a szív kétszeres szakadását, kétoldali mellüri-, illetve hasüri vérgyülemet, máj- és léprepedést, a bal térdkalács, mindkét síp-, illetve szárkapocscsont töréseit szenvedte el. Az elszenvedett sérülések következtében sértett 1 a helyszínen elhunyt.

– Sértett 1 a biztonsági övet nem használta, azonban a biztonsági öv rendeltetésszerű használata esetén is igen nagy valószínűséggel életét veszítette volna a baleset következtében.

– Sértett 2 a baleset következtében a bal halántéktáji lágyrészek bevérvését, a jobb halántéklebeny pókhálóhártya alatti bevérvését, a nyaki, mellkas- és hasfali lágyrészek bevérvését, szegycsonttörést, kétoldali sorozatbordatörést, jobb oldali tüdőzúzódást, szívburok repedést, a jobb szívpitvar repedését, bélfodor szakadásokat, lépállományi repedést, shock vesét, a jobb combcsont térdízületbe hatoló törését, a jobb térdkalács darabos törését, a lábak csontjainak többszörös törését szenvedte el. Sértett 2 2021. augusztus 24. napján 22 óra 48 perckor a kórházban elhunyt.

– Sértett 3 a baleset következtében a nyaki, mellkas- és hasfali lágyrészek bevérvéseit, jobb oldali sorozatborda törést, kétoldali mellüregi vérgyülemet, hasüregi vérgyülemet, a mellhártya fali lemezének folytonosság megszakadásait, a főverőér leszálló szakaszának ketté repedését, jobb oldali tüdőzúzódást, a jobb főhörgő részleges szakadását, többszörös léprepedést, hasnyálmirigy zúzódást, többszöri májrepedést, valamint a mellékvesék bevérvését szenvedte el. Sértett 3 a helyszínen elhunyt.

– A baleset bekövetkezésekor az adott útszakaszon közepes forgalmi viszonyok voltak, az időjárás derült, jó, nappali látási viszonyok mellett került sor a balesetre, lakott területen kívül, egyenes, kétirányú, osztatlan közlekedésre alkalmas főútvonalon, az úttest útburkolati jellel ellátott, normál, száraz állapotú, aszfaltburkolat volt. Az adott útszakaszra engedélyezett sebesség a balesettel érintett járműkategóriákat figyelembe véve legfeljebb 90 km/óra volt. A baleset helyszínén egyenetlen úttestre figyelmeztető közúti jelzőtábla volt kihelyezve, mindkét irányból, továbbá település 5 irányából település 4 irányába közlekedve „Előzni tilos!” jelzőtábla volt kihelyezve.

– A baleset helyszíne lakott területen kívül, település 3-település 4 településeket összekötő főútvonal 31 km + 120 m kilométer-szelvényében található. Az út forgalma kétirányú, osztatlan, a sávok egymástól útburkolati jellel – záróvonal – vannak elválasztva, ami a település 3 felé vezető forgalom számára meg van szaggatva. A forgalmi sávok szélessége 3,4-3,4 méter. Az úttest szélét folyamatos, felfestett vonal jelzi, majd e felfestés után 0,2-0,2 méterrel ér véget az aszfaltburkolatú rész, amit padka követ. A padka mindkét oldalon 1,6 méter széles, kavicsos – poros – útpadka, melyen túl 3,7 méter széles, füves vízelvezető árok van. Az útburkolati jelek jól láthatóan vannak felfestve. Az útszakasz kelet-nyugat tájolású, baleset helyszínén egyenes vonalvezetésű, jól belátható, település 4 felé enyhe bukkanó található. A baleset helyszínén a település 4 irányába vezető forgalom számára előzési tilalom van hatályban, amelyet a bukkanó után feloldó tábla old fel. Ezen túl „Vadon élő állatok 1000 méter” kiegészítő jelzőtábla hatálya alatt áll az érintett útszakasz, valamint egy „nyomvályús útszakasz” -ra figyelmeztető jelzőtábla is kihelyezésre került. Az adott útszakaszon sebességkorlátozás nincs.

– A sértettek halála és a baleset során elszenvedett sérüléseik között közvetlen, egyenes és kizárólagos ok-okozati összefüggés áll fenn.

[4] **II.1.** A jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a felülvizsgálatra alapot adó törvényi ok megjelölése nélkül.

[5] Hivatkozása tartalma szerint az eljáró bíróságok tévesen állapították meg bűnösségét a terhére rótt segítségnyújtás elmulasztásának büntetében, minthogy a rendelkezésre álló bizonyítékok nem cáfolták az eljárás során mindvégig hangsúlyozott azon védekezését, hogy a balesetet sem ő, sem pedig az eljárásban tanúként részt vett személyek nem látták.

[6] A terhére rótt közlekedési deliktumban való bűnösségének kimondását ugyancsak téves alapon nyugvó, törvénytelen álláspontnak ítélte. Érvelése szerint előzése megkezdésekor nem volt szembejövő forgalom, és úgy vélte, hogy az elsőfokú ítélet az általa megelőzött személygépkocsi sebességadatait is ellentmondásosan rögzítette ítélete indokolásában, mely épp azt igazolja, hogy az Opel Corsa vezetője gyorsított, miközben ő megelőzni kívánta. Hivatkozása értelmében az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták a mentő körülményeket, valamint a műszaki szakértői véleményt, amelynek megállapításait a tanúk vallomása is igazolta, azonban csak a terhelő részleteket emelték ki e bizonyítékokból. Ez alapján utalt a bírói elfogultság lehetőségére, melynek indokát úgy az elsőfokú, mind a másodfokú eljárásban a terhelti állítások hiteltelenítésében, illetve a másodfokú bíróság járásbíróssággal szembeni lojalitásában jelölte meg. A műszaki szakértői véleményből történő következtetése szerint nem az előzéséből a saját forgalmi sávjába történő visszatérése eredményezte az Opel útról való letérését, továbbá a segítségnyújtás elmulasztásának büntette alóli felmentésének szükségességét hangsúlyozva állította, hogy a sértetti gépjármű által keletkeztetett füstöt, valamint porfelhőt éppen a baleseti helyszíntől való távolodásuk okán nem is láthatta. Akkor pedig, amikor a gépjárművével megállt, a baleset helyszínétől való távolság miatt nem észlelte, de nem is figyelte, hogy baleset történt, mely eleve kizárja a segítségnyújtás szándékolt elmulasztását.

[7] A fentiekben túlmenően példás személyi körülményeinek bemutatása mellett indokoltnak tartotta a szabadságvesztés büntetésből történő feltételes szabadságra bocsáthatóság „kétharmados kedvezménynek” felülvizsgálatát és annak méltányosságból történő „1/2-es kedvezményre való enyhítését”.

[8] **2.** A Legfőbb Ügyészség BF.1125/2025/2. számú átiratában a terhelt indítványát törvényben kizártnak tartotta.

[9] A felülvizsgálatban érvényesülő tényálláshoz kötöttség szabályaira utalva hangsúlyozta, hogy az alapügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás az irányadó, annak esetleges megalapozatlansága, illetve a bizonyítékok bírói mérlegelése a felülvizsgálati eljárás keretei között törvényi tilalom folytán nem vizsgálható. Emellett kiemelte, hogy a bíróságok nem valósítottak meg a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában írott eljárási szabálysértést sem, megjegyezve, hogy a törvényben kizárt bíróságok eljárására vonatkozó hivatkozásként a terhelt bírói elfogultságot felvető feltételes megállapítása nem veendő figyelembe, de a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felülvizsgálati ok az iratok tartalma alapján úgyszintén nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) AB határozatában írtakra utalva mutatott rá, hogy a terhelt kizárási okra való hivatkozása a Be. 15. § (4) bekezdésében írt határidőn túl előterjesztett, ekként ezen oknál fogva is kizárt.

[10] Mindezért indítványozta, hogy a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen, a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján a felülvizsgálati indítványt mint a törvényben kizártat utasítsa el.

[11] **3.** A terhelt védője a felülvizsgálati indítvánnyal és az átiratban írtakkal összefüggésben észrevételt tett.

[12] Védeence felülvizsgálati indítványának törvényi okát megjelölve, a tényálláshoz kötöttség jelentőségét hangsúlyozva érvelt a tényállás hiányosságain keresztül a terhelti

tudattartam kétségek nélküli megállapíthatóságával szemben. Álláspontja szerint az eljárás során nem volt érdemben eldönthető az a segítségnyújtás elmulasztása büntetnének megvalósulása szempontjából alapvető jelentőséggel bíró kérdés, hogy az irányadó tényállás szerinti visszapillantó tükörbe való bepillantás miért minősülne automatikus reakciónak, valamint a jobb oldali tükörbe való bepillantás miért eredményezi azt, hogy a terhelt kétséget kizáróan tudhatott a baleset bekövetkezéséről, holott ezt a tanúk egyike sem támasztotta alá. Az ügyben rendelkezésre álló bizonyítékok vélekedése szerint a terhelt indítványában előadott, ártatlanságát igazoló következtetésre adnak alapot annak kiemelésével, hogy az irányadó tényállás fogyatékosága okából a Kúria számára nem adott a bűnösség kérdésében történő állásfoglalás, minthogy az a terhelti tudattartalom rögzíthetőségét tekintve „véleményes”.

[13] A fentiekben túlmenően hangsúlyozta, hogy a terhelt tényállásban rögzített útviszonyok mellett meg sem állhatott volna a gépjárművel abban az esetben sem, amennyiben észleli a balesetet, hiszen balesetveszélyes lett volna a „bukkanó, a kanyar” miatt, az pedig senkitől sem várható el, hogy a saját élete, testi épsége vagy egészsége kockáztatásával nyújtson segítséget.

[14] A fentiekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a terhelti indítványt nyilvános ülésen elbírálván annak adjon helyt.

[15] **III.** A felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben alaptalan.

[16] 1. A Kúria a felülvizsgálati indítványról a terhelt által indítványozott nyilvános ülés eljárási formával szemben – a Be. 660. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint – tanácsulésen döntött.

[17] A felülvizsgálati indítványról való döntés meghozatalának főszabály szerinti eljárási formája a tanácsulés, és nyilvános ülés kitűzésének csak a törvényben meghatározott esetekben van helye [Be. 655. § (1) bekezdés és Be. 660. § (1) és (2) bekezdés]. A Be. 660. § (2) bekezdésében meghatározott, a tanácsulésen való eljárás alóli kivételes eset, amikor a Kúria a felülvizsgálati indítványról nyilvános ülésen határoz. Erre egyfelől akkor kerülhet sor, ha a felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére terjesztették elő, és a terhelt vagy a védő a felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül a nyilvános ülést indítványozza; ebben az esetben a nyilvános ülés kitűzése kötelező. Nyilvános ülésen bírálendő el a felülvizsgálati indítvány – irányától függetlenül – akkor is, ha az ügyben a tanács elnöke egyéb okból nyilvános ülés megtartását tartja szükségesnek; ez azonban a tanács elnökének mérlegelésére bízott, az ügyesség, illetve a terhelt vagy a védő nem kényszerítheti ki.

[18] A jelen ügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítvány a terhelt javára szól, ekként a Be. 660. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott, az indítvány nyilvános ülésen való elbírálása kötelező törvényi esete nem áll fenn. A tanács elnökének mérlegelési jogköre pedig az indítványban foglaltakhoz nem kötött. A terhelt az indítványát részletesen kifejtette, a Legfőbb Ügyesség átíratára észrevételezési joga teljes körben biztosított volt, miután pedig a felülvizsgálati eljárás kizárólag jogkérdés – és nem ténykérdés – elbírálására hivatott, és a felülvizsgálati indítvány az előterjesztő valamennyi jogkérdést érintő problémájának kifejtésére alkalmas eszköz, a felülvizsgálati indítványról való döntés főszabály szerinti eljárási formájától való eltérés nem volt indokolt.

[19] 2. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[20] Ez azzal áll összefüggésben, hogy a bíróság jogerős ügydöntő határozata végleges és mindenkire kötelező döntést tartalmaz a vádról, illetve a terhelt büntetőjogi felelősségéről, a büntetőjogi következményekről vagy ezek hiányáról [Be. 456. § (1) bekezdés], ekként a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslatként a jogerő áttörésének kivételes, kizárólag a törvény által meghatározott esetekben igénybe vehető eszköze.

[21] Emellett rögzíteni szükséges, hogy a felülvizsgálati eljárás alapja a felülvizsgálati indítvány, amelyben az indítvány előterjesztésének okát és célját is meg kell jelölni [Be. 652. § (1) bekezdés].

[22] A Kúria a következetes gyakorlatának megfelelően a felülvizsgálati indítványt a tartalma szerint vizsgálja és így jár el abban az esetben is, ha a felülvizsgálati indítvány előterjesztője nem vagy tévesen jelöli meg az eljárási törvény azon rendelkezéseit, amelyek alapján a megtámadott határozatok felülvizsgálatát kezdeményezi (BH 2003.355.).

[23] A terhelt indítványában a felülvizsgálatra vezető okok közül jogszabályi alap felhívása nélkül anyagi és eljárásjogi törvénysértést egyaránt megjelölt.

[24] 3. Elöljáróban utal a Kúria arra, hogy a felülvizsgálati indítványban – a felülvizsgálat okától függetlenül – a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[25] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. A felülvizsgálat során tehát a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljáró bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el.

[26] Következésképp az indítvány azon részében, melyben az alapügyben eljáró bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének hiányosságaként mutat a balesetet megelőző forgalmi viszonyok tényállásban rögzítettektől való eltérésére, az Opel Corsa vezetője által tanúsított magatartásra, a sebességadatok általa ellentmondásosnak vélt voltára, valamint az igazságügyi műszaki szakértői vélemény nem megfelelő adatainak felhasználására – azaz a jogerős ítéleti tényállás felderítetlenségére – utal, törvényben kizárt hivatkozás, ezért a Kúria az indítványt a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapulvételével bírálta el.

[27] 4. Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen eljárási szabálysértés miatt kétségtelenül helye van [Be. 648. § b) pont]. Eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány azonban kizárólag a Be. 649. § (2) bekezdésében felsorolt esetekben terjeszthető elő.

[28] A feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető ok az eljárás olyan súlyos hibája, amely rendkívüli jogorvoslati eljárásban is a jogerős ítélet mérlegelés nélküli megsemmisítésére vezet, vagyis az ilyen szabálysértés megállapítása esetén az ítélet érdemi felülbírálata már szóba sem jön [Be. 663. § (2) bekezdés].

[29] A terhelt indítványában a bírói elfogultságra mint jogerős marasztalásában szerepet játszó körülményre is utalt. Ezzel kapcsolatban a Kúria a következőket hangsúlyozza.

[30] A Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerint bíróként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható. A kizárási okkal érintett bíró részvétele az ítélet meghozatalában a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltétlen hatályon kívül

helyezést eredményező eljárási szabálysértést, egyúttal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okot valósít meg.

[31] Az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) AB határozata szerint a felülvizsgálati eljárást az elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány is megalapozhatja. Alkotmányos követelményként azonban csak azokat illeti meg a felülvizsgálati eljárás e kizárási okra alapított lefolytatása, akik első ízben, olyan konkrét körülményt kívánnak érvényesíteni, amelyről bizonyítják, hogy a jogerős ítélet meghozatalát követően szereztek tudomást {lásd a hivatkozott AB határozat indokolásának [46] bekezdését}.

[32] A felülvizsgálati eljárásban is érvényesülnek tehát a kizárás egyéb szabályai.

[33] Előrebocsátandó, hogy a büntetőeljárási törvényben felsorolt ún. abszolút kizárási okok a törvény erejénél fogva akadályozzák meg a bíró eljárását, míg a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontjában megállapított relatív ok (elfogultság) csak az erre irányuló bírói bejelentés, illetve az erről rendelkező, kizárást kimondó határozat alapján zárja ki az érintett bírót az ügy elintézéséből (BH 2014.300.).

[34] Az indítvány elbírálása során a büntetőeljárási törvény alábbi rendelkezéseire is szükséges utalni.

[35] A Be. 15. § (2) bekezdésében felsorolt valamely személy – így a terhelt – az elfogultsággal összefüggő kizárási okot a tárgyalás megkezdése (az ítélet jogerőre emelkedése) után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről a tárgyalás megkezdése (az ítélet jogerőre emelkedése) után szerzett tudomást, és ha azt három napon belül bejelenti [Be. 15. § (4) bekezdés].

[36] A kizárást kimondó, illetve az azt megtagadó határozat ellen fellebbezésnek nincs helye [Be. 17. § (4) bekezdés].

[37] Ha a bíróság végzése vagy intézkedése ellen nincs helye fellebbezésnek, az ügydöntő határozat elleni fellebbezésre jogosult a bíróság végzését vagy intézkedését az ügydöntő határozat elleni fellebbezésében sérelmezheti [Be. 580. § (3) bekezdés].

[38] A bíróság a korábbival azonos tartalmú, alaptalan indítványt vagy joghatás kiváltását célzó nyilatkozatot érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 80. § (1) bekezdés d) pont].

[39] Következésképpen, a felülvizsgálat a törvényben kizárt, ha a terhelt

– már az alapügyben kimerítette a bírói elfogultságra hivatkozás lehetőségét (Kúria Bfv.II.1.498/2018/5., Bfv.II.314/2019/7., Bfv.II.1.212/2019/6.),

– ha a terhelt az álláspontja szerinti kizárási ok megvalósítására vezető tényről már az ítélet jogerőre emelkedése előtt tudomással bírt, ennek ellenére azt az alapügyben nem érvényesítette (Kúria Bfv.III.433/2019/8., Bfv.I.499/2020/4., Bfv.I.509/2020/2.),

– ha a terhelt az ítélet jogerőre emelkedését követően a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjára alapított indítványát a Be. 15. § (4) bekezdésében meghatározott határidőn túl nyújtotta be.

[40] Tényszerű, hogy a terhelt a másodfokú ítélet kihirdetését követően, a felülvizsgálatot célzó indítványában tette meg tartalma szerint az ügyében eljáró bírák elfogultságára hivatkozó bejelentését. Érvelése értelmében a bíróságok bizonyítékértékelő tevékenysége ad alapot pártosságuk megállapítására.

[41] Bejelentésének indoka azonban nem menti fel a terheltet a törvényben meghatározott, az elfogultsági kifogás közlésére nyitva álló határidő betartásának kötelezettsége alól, ezért annak határidőn túli benyújtása elkészttségét, ekként törvényben kizártságát eredményezte.

[42] Ezzel együtt – a teljesség igénye okából – a Kúria a következők leszögezését tartja indokoltnak.

[43] A (szándékosan) részrehajló bírói eljárás az eljárási törvény rendelkezéseivel, illetve a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 22. § (1) bekezdésében írt bírói esküvel ellentétes. A törvényi elvárásoktól eltérő magatartás rendellenes, és e rendellenesség szükségképpen a kívül világ számára is észlelhető bírói megnyilvánulásokban mutatkozik meg. Ezzel szemben az eljárásnak kizárólag a terhelt szubjektív vélekedése szerinti sérelemként megélt mozzanata – így a bizonyítékok általa elvárt, vagy elképzelt mérlegelése, avagy a másodfokú bíróság elsőfokú bíróságot „védő” tevékenységének vélelmezése – mindenkor elégtelen alapot jelent az elfogultság fennállására vont következtetéshez.

[44] Az elfogultság tehát sem többet, sem kevesebbet nem jelent, mint a jog által megkívánt kritériumokon túli szempontok értékelését a döntéshez vezető út és a bírói döntés során. Ilyen szempontok azonosításának hiányában a bírói döntés és az ahhoz vezető út – a bizonyítási eljárás lefolytatása, a beszerzett bizonyítékok értékelése, a tényállás megállapítása és annak másodfokú revíziója – sem támadható elfogultság címén. Ezért amennyiben a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás kizárólag a bizonyítékok szabad bírói értékelésén alapuló belső meggyőződésen [Be. 167. § (4) bekezdés] nyugszik, az elfogultságon alapuló kizárási ok megállapítására soha nem adhat alapot, függetlenül attól, hogy az eljárás más résztvevőjének álláspontja szerint ettől eltérő mérlegelés nyomán eltérő tényállás megállapítása, és az eltérő tényállás alapulvételével pedig az ügy érdemében hozott eltérő döntés lett volna indokolt.

[45] Önmagában a kedvezőtlen határozat tartalma azért is fogalmilag elégtelen hivatkozás az elfogultság alapjaként, mert a bírói határozat terhelt számára kedvezőtlen tartalma korántsem szükségszerűen csak a bírói elfogultságára, hanem számtalan más okra, jellemzően arra vezethető vissza, hogy a terhelt elbírált magatartása – törvényesen – számára hátrányos jogkövetkezményeket von maga után. Ezért az elfogultság megállapításához azt szükséges valószínűsíteni, hogy a terhelt számára hátrányos határozat nem ez utóbbi okra vezethető vissza. Ilyen tény, körülményt azonban a terhelt meg sem jelölt.

[46] 5. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[47] A Kúria a korábbiakban már utalt a Be. 650. § (2) bekezdésének és a 659. § (1) bekezdésének a felülvizsgálati eljárásban megkerülhetetlen szabályaira, illetve arra, hogy az alapügyben eljáró bíróság ténymegállapító tevékenységével szemben felhozott kifogások soha nem a büntető anyagi jog szabályainak a megsértését jelentik, függetlenül attól, hogy a kifogás alapjaként az eljárási törvény a bírói ténymegállapításra vonatkozó rendelkezéseinek megszegése, avagy a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatában a bírói ténymegállapítás szabályainak elvi tartalmát kibontó jogértelmezéstől való eltérést szolgál.

[48] Ez azt is jelenti, hogy az indítványozó teljességgel szükségtelenül hivatkozott az eljárás során felmerült bizonyítékok tartalmára. A felülvizsgálati indítványban bármilyen bizonyíték tartalmának idézése, értékelése, mérlegelése minden esetben – fogalmilag – szükségtelen. Ha ugyanis a bizonyíték tartalma az ítéleti tényállással egybecsengő, úgy a jogi következtetések levonására maga az irányadó tényállás közvetlenül hivatkozható; ellenben a jogerős ítéleti tényállással ellentétes, vagy a tényállásban nem szerepeltetett tényekről számot adó bizonyíték figyelembevétele a Be. 659. § (1) bekezdésében írt törvényi rendelkezések folytán nem lehetséges.

[49] A Be. 650. § (2) bekezdésében és a 659. § (1) bekezdésében írt szabályok folytán, továbbá felülvizsgálat keretében a büntetőjogi felelősség hiányára vont következtetés helyessége is kizárólag az irányadó tények alapulvételével vizsgálható.

[50] A terhelt és védője is általánosságban helyesen utalt rá, hogy a büntető anyagi jog szabályainak – felülvizsgálati okot is megalapozó – sérelmére vezet, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét; másképpen szólva: ha az irányadó tényállás alapján a terhelt büntetőjogi felelőssége nem áll fenn, ezért felmentésének lenne helye.

[51] Ugyanakkor a helyes büntető anyagi jogi következtetés levonásának a hibája soha nem abban áll, hogy a bírói ténymegállapítás eltér a terhelt által szükségesnek vélt ténymegállapítástól. Ezen hiba megállapításának alapja a büntető anyagi jogi állásfoglaláshoz szükséges ténymegállapítás elmulasztása, avagy a tényállás önellentmondásos jellege lehet. Jelen ügy kapcsán azonban a tényállás eszerint feltárható hibában, hiányosságban nem szenved.

[52] A Be. 659. § (5) bekezdése szerinti felülbírálatot elvégezve a Kúria nem észlelte az irányadó tényállás olyan fogyatékoságát, amely a helyes büntető anyagi jogi következtetés levonásának gátját képezné a terhelt terhére rótt kettőnél több ember halálát okozó közúti baleset okozása vétségében, avagy a segítségnyújtás elmulasztásának a veszélyhelyzetet előidéző által büntetvében, éppen ellenkezőleg. Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság által kiegészített, felülvizsgálatban nem támadható tényállás elemei alapján az eljáró bíróságok helyesen állapították meg a terhelt terhére az előzésnek a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 34. § (1) bekezdés a) és e) pontjában írt szabályai megszegését, továbbá a KRESZ 58. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltak megsértését is.

[53] 5.1. A Btk. 235. § (1) bekezdésében meghatározott és (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő közúti baleset okozásának vétségét az követi el, aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével gondatlanságból kettőnél több ember halálát okozza.

[54] A közúti baleset okozásának vétsége eredmény-bűncselekmény.

[55] A közúti baleset okozásának vétsége kerettényállás, amely a közúti közlekedés szabályainak a megszegésével valósulhat meg. A közúti közlekedés szabályait elsősorban a KRESZ határozza meg, a közúti közlekedési szabályok megszegésében álló elkövetési magatartásnak pedig okozati összefüggésben kell állnia a bekövetkezett eredménnyel.

[56] Az irányadó ítéleti tényállást figyelembe véve a Kúria osztotta a határozatnak a terhelt büntetőjogi felelősségét megalapozó közlekedésjogi érvelését.

[57] A KRESZ 34. § (1) bekezdés a) pontja szerint előzni abban az esetben szabad, ha az előzés céljából igénybe venni kívánt forgalmi sáv olyan távolságban szabad, hogy – figyelemmel az előzni kívánó és a megelőzendő járműsebessége közötti különbségre – az előzés a szembejövő forgalmat nem zavarja, míg ugyanezen jogszabályhely e) pontja az előzés végrehajtásának feltételül szabja azt is, hogy a vezető az előzés befejezése után a járművel a megelőzött jármű elé, annak zavarása nélkül vissza tudjon térni.

[58] Nem kétséges, hogy a terhelt közlekedése során a biztonságos kivitelezés követelményeit figyelmen kívül hagyva és annak következményeivel nem számolva hajtott végre előzést. Az irányadó tényállás ugyanis rögzíti, hogy

- a terhelt közvetlenül a baleset bekövetkezése előtt a sértett által vezetett személygépkocsi mögött, vele azonos forgalmi sávban közlekedett;

- az „Előzni tilos!” tábla feloldását követően áttért a menetiránya szerinti bal oldali forgalmi sávba, majd mintegy 24 másodpercen keresztül ott haladt;

- a terhelt észlelte a vele szemben, település 4 irányából település 3 irányába közlekedő sértett 3 közeledését, ezért előzése mihamarabbi befejezése érdekében járművét gyorsította, és úgy kezdte meg a saját forgalmi sávjába történő visszatérését, hogy az általa vezetett Citroen

középső ülőssora még a sértett 2 által vezetett Opel személygépkocsi motorterével volt egyvonalban;

- a kialakult veszélyhelyzetet észlelte a megelőzendő jármű előtt haladó jármű vezetője, aki azért, hogy a terhelt előzését befejezhesse, sebességét növelte;

- a manőver ekkénti befejezése zavarta, illetőleg letérésre kényszerítette a sértett által vezetett Opel típusú gépjárművet, így sértett 1 a személygépkocsi jobb oldali kerekeivel a kavicsos – poros útpadkára kényszerült, vészfékezésbe kezdett, ahonnan ellenkormányzás következtében áttért az útest bal oldalára, ahol frontálisan ütközött a sértett 3 által vezetett gépjárművel.

[59] Vitathatatlan, hogy a terhelt által végrehajtott előzés nem felelt meg a KRESZ által megkívánt követelményeknek. Azt a biztonságos végrehajtás feltételeinek hiányában kezdte meg, s épp ezért csak úgy tudta befejezni, hogy a megelőzőtt sértetti gépjárműre ráhúzódva, a sértett 1 által vezetett gépkocsit jobb oldali kerekeivel az útpadkára kényszerítette.

[60] A terhelt észlelte, hogy járműve képtelen a megengedett legnagyobb sebességgel haladó sértett gépjárművéhez képest jelentősen nagyobb, az előzés biztonságos végrehajtásához elegendő sebesség elérésére, ennek ellenére azonban az előzést megkezdte, folytatta, majd arról nem mondott le ezt követően sem, hanem rendkívül hosszú ideig, 24 másodpercen keresztül haladt a bal oldali forgalmi sávban, azaz olyan távolságon át, ami fogalmilag kizárta, hogy a KRESZ 34. § (1) bekezdés a) és e) pontja szerinti kötelezettségét teljesítse, azaz az előzés megkezdése előtt meggyőződjön arról, hogy az igénybe venni kívánt forgalmi sáv az előzés végrehajtásához és befejezéséhez szükséges távon szabad.

[61] Alappal vitatni azt sem lehet, hogy a sértett 1 által vezetett Opel Corsa irányváltoztatásait (útpadkára húzódás, majd a szemközti sávba áttérés), majd a vele szemben közlekedő személygépkocsival való ütközését a terhelt által a biztonságos előzés végrehajtásának feltételül szabott kritériumok teljes semmibevétele okozta, melynek eredményeként három ember életét veszítette.

[62] Ekként a bíróság a jogerős ítéletében a terhelt bűnösségét kettőnél több ember halálát okozó közúti baleset okozásának vétségében törvényesen állapította meg és cselekményét helyesen minősítette.

[63] 5.2. A Btk. 166. § (1) bekezdése szerint, aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A (3) bekezdés szerint a büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén három évig terjedő szabadságvesztés, ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézte elő, vagy ha a segítségnyújtásra egyébként is köteles.

[64] A kötelezettség teljesítésének alapja a megállási, majd a meggyőződési kötelezettség, ezt követően – a szükséges mértékig – a tőle elvárható segítség nyújtása. A megállási kötelezettség nem teljesítéséből okszerűen következik, hogy a terhelt a segítségnyújtási kötelezettségének sem tett eleget, azaz a bűncselekmény alapesetének elkövetési magatartása a megállási kötelezettség teljesítésének elmulasztásával már maradéktalanul megvalósul.

[65] A KRESZ 58. § (1) bekezdése előírja, hogy a balesettel érintett jármű vezetője köteles a járművel azonnal megállni, a baleset folytán megsérült vagy veszélybe került személy részére segítséget nyújtani, és az esetleges további balesetek elkerülése érdekében minden tőle telhetőt megtenni.

[66] A segítségnyújtás tehát a balesettel érintett személy – közerkölcsből is folyó, de közlekedési jogszabályban és egyidejűleg büntetőtörvényben is megfogalmazott – védelmének minimum parancsa. Büntetendősége azt szolgálja, hogy a balesettel érintett jármű vezetője – bármilyen bizonytalansági tényezők fennállása esetén is – feltétlenül teljesítse a

normatív szabályban előírt megállási, meggyőződési és a segítségnyújtás felajánlására vonatkozó kötelezettségét. Mindezen kötelezettségek teljesítése nem bízható az elkövető belátására. A balesettel érintett jármű vezetőjének számolnia kell azzal, hogy a balesettel érintetteknek legalább a testi sérülése bekövetkezhetett.

[67] A terhelt indoka szerint – melyet észrevételében védője is nyomatékosítani kívánt – a balesetről nem szerzett, de – a baleseti helyszín domborzati jellemzői, illetve az út vonalvezetése miatt, s mert azt egyébként senki sem látta – nem is szerezhette tudomást, így nem volt tisztában bármely segítség nyújtását igénylő helyzet létrejöttével.

[68] Ezt az érvelést a Kúria nem osztotta.

[69] A segítségnyújtás elmulasztása kapcsán mindenekelőtt hangsúlyozandó, hogy az elkövetési magatartás törvényi meghatározásából kitűnően nem a helyszín fogalma a döntő, hanem az, hogy a terhelt nyújtott-e tőle elvárható segítséget a sérült személynek; ennek pedig feltétele a lehetséges legrövidebb idő alatt a legközelebbi helyszínen történő megállás.

[70] Kétségtelen, hogy az irányadó tényállás nem tartalmaz olyan kifejezett (tudati) ténymegállapítást, miszerint a terhelt a balesetet látta. Ugyanakkor az arra vonatkozó tudattartalma az irányadó tényállás alapján kétséget kizáróan megállapítható.

[71] A tényállás ugyanis nem hagy kétséget afelől, hogy a terhelt által okozott baleset nappali, jó látási viszonyok, közepes forgalmi leterheltség mellett {elsőfokú ítélet [23] bekezdés}, egyenes vonalvezetésű, jól belátható útszakaszon került sor, mint ahogyan az is tényyszerű, hogy település 3 irányából település 4 felé haladva (azaz a terhelt megelőző haladási irányával azonosan) enyhe bukkanó található, mely után az előzési tilalmat feloldó jelzőtábla került kihelyezésre {elsőfokú ítélet [24] bekezdés}.

[72] Az irányadó tényállás szerint a terhelt az előzési tilalmat feloldó táblát követően, azaz az enyhe bukkanót elhagyva kezdte meg előzési manőverét legalább 90 km/óra sebességgel haladva, mintegy 24 másodpercen keresztül. Ez alapján könnyen belátható, hogy a segítségnyújtást igénylő helyzet felismerésében és az azt követő azonnali megállásban a terheltet az út vonalvezetése, beláthatósága nem akadályozhatta, s ezt igazolta az is, hogy későbbi – a baleset helyszínétől 400 méterre való – megállására is bármely veszélyhelyzettel azonosítható esemény híján, azaz veszélytelen körülmények között kerülhetett sor.

[73] Ezért azon védelmi hivatkozás, mely a balesetről való terhelti tudomásszerzés akadályát az útszakaszon történő azonnali megállás balesetveszélyességével, a „bukkanó” létevel hozta összefüggésbe, teljességgel súlytalannak tekintendő.

[74] A megállási (és segítségnyújtási) kötelezettség megszegésének vizsgálata körében kiemelt jelentőséggel bír a terhelti tudattartalom, nevezetesen a tényleges megállási szándék vagy annak hiánya (azaz a helyszín szándékos elhagyására törekvés) feltárása. A Kúria előre bocsátja, hogy a tudattartalom ténybeli megállapítása lehet a tényállás része, ezért a tudati tények vitatása a jogerős határozat által megállapított tényállás támadásának tekinthető, ami felülvizsgálati eljárásban törvényben kizárt (Bfv.1008/2023/7., Bfv.50/2021/6., korábban: BH 2011.3.II.).

[75] Az irányadó tényállásból ugyanis nem csupán a baleset terhelt általi észlelhetősége, hanem annak a terhelt általi kifejezett észlelése is kitűnik. Az rögzíti ugyanis, hogy

- a sértetti személygépkocsik frontális ütközését követően a terhelt által vezetett gépkocsi utasai közül többen kiabálni kezdtek, azonnali megállásra felszólítva a terheltet;
- a terhelt belepillantott a jobb oldali visszapillantó tükörbe;
- mintegy 400 méter megtételét követően tett eleget utastársai felszólításának, amikor is a járműből kiszállt, körbejárta azt, majd közölte utasaival, hogy a járművükben sérülés nem keletkezett.

[76] Nyilvánvaló, hogy a terhelti gépjárműben utazó személyek felkiáltását és azonnali megállásra történő felszólítását csak és kizárólag saját tapasztalásuk indukálhatta, azaz a balesetveszélyesen végrehajtott előzést követően annak érzékelése, hogy mögöttük két jármű frontálisan ütközött. Ebből adódik, hogy a terhelt a visszapillantó tükörbe történő pillantással – védekezésével szemben – szükségképpen szembesült a saját járműve elhaladását térben és időben közvetlenül követő frontális ütközés megtörténtével, éppen az útszakasz egyenes vonalvezetése és a bukkanó előzése megkezdését megelőző elhagyása miatt. A baleset észlelésének tényét és azonnaliságát ugyanakkor nem csupán e körülmények, de a terhelt azt követő cselekvősege is jól példázza. Hiszen, ha a balesetről semminemű információval nem rendelkezett, úgy a baleseti helyszíntől mintegy 400 méterre eltávolodva történő megállásra végképp nem adható ésszerű magyarázat, mint ahogyan járműve kifogástalan műszaki állapotának kinyilatkozására sem.

[77] Megjegyzi a Kúria, hogy ettől függetlenül is adódik az a logikai következtetés, hogy ha a terhelt utastársai észlelték a balesetet, akkor helyzetük azonossága folytán neki is észlelnie kellett, ám még enélkül is, pusztán abból, hogy utastársai közölték vele, miszerint feltehetően baleset részese volt, kötelessége lett volna megállás, a meggyőződés és szükség esetén a segítségnyújtás. Ezek alól pedig nem mentesülhet arra hivatkozással, hogy a balesetet kifejezetten nem látta és nem is akar meggyőződni róla.

[78] A segítségnyújtás – a KRESZ 58. § (1) bekezdéséből is következően – több mozzanatból álló tevékenységből, magatartássorozatból áll, amelynek első eleme a baleset helyszínén való megállás, meggyőződés arról, hogy a baleset folytán veszélybe került vagy megsérült személy részére szükséges-e a segítségnyújtás. Töretlen az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a segítségnyújtás körébe tartozó, egymás után logikusan következő mozzanatok közül bármelyiknek az elmulasztása önmagában is megvalósíthatja a segítségnyújtás elmulasztásának a bűncselekményét. Így az elkövető az említett bűncselekményt már önmagában azzal megvalósítja, hogy az általa észlelt baleset helyszínén nem áll meg.

[79] Jelen esetben az irányadó tényállás szerint ez történt. A terhelt a balesetet követően megállási – és ekként segítségnyújtási – szándék nélkül haladt tovább mintegy 400 métert úgy, hogy azonnali megállásának objektív kizáró oka nem volt.

[80] Az pedig, hogy a terhelt ezt követően kizárólag a saját gépkocsija állapotát vizsgálta meg, a meggyőződési és segítségnyújtási kötelezettség rendkívül kirívó, erkölcsileg mélyen elítélendő megszegése.

[81] A terhelt tehát azzal, hogy a helyszínt elhagyta – vagyis nem állt szándékában a megállás sem – a KRESZ 58. § (1) bekezdésében írt kötelezettségeit nem teljesítette, ekként a segítségnyújtás elmulasztása befejezetté vált.

[82] Minthogy a segítségnyújtásra alapot teremtő helyzetet – mely a törvényben írt, veszélyhelyzetként meghatározott eredményt a három ember életének elvesztésével járó baleset okából messzemenően meghaladta – maga idézte elő, az eljáró bíróságok helyesen állapították meg a terhelt bűnösségét a Btk. 166. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés első fordulata szerint minősülő segítségnyújtás elmulasztásának büntetőjogi is.

[83] 6. Ha pedig a felülvizsgálattal érintett cselekmények elbírálásához kapcsolódó anyagi jogszabálysértés nem valósult meg, a büntetés önálló vizsgálatára nincs törvényes lehetőség. Ilyen esetben nem vizsgálható, hogy a bíróságok a büntetéskiszabás során a büntetés célját (Btk. 79. §), a büntetéskiszabás elveit [Btk. 80. § (1) bekezdés], illetve a büntetéskiszabás során értékelhető súlyosító és enyhítő tényezőkről szóló – és a Kúria 2/2023. (VII. 5.) BK véleményében írtak szerint fenntartott – 56/2007. BK vélemény (vagy akár a 38/2007. BK vélemény) iránymutatásait miként veszik figyelembe [Kúria Bfv.I.1134/2018/21. (BH 2019.158.II.), Bfv.I.415/2016/7. (BH 2016.264.II.)], mint ahogyan a szabadságvesztés

büntetésből történő feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi idejének meghatározása is támadhatatlan.

[84] A joggyakorlat egységesítésének szándékát hangsúlyozva, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról való rendelkezéssel kapcsolatban a Kúria ugyanakkor megjegyzi, hogy a büntetés kitöltését követő legkorábbi időpont megjelölésénél a „de legkevesebb három hónap” tartamra utalás – mivel az a jelen ügyben a kiszabott szabadságvesztés tartamára tekintettel értelmezhetetlen – értelemzavaró, teljesen szükségtelen.

[85] Ekként a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, aminek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[86] 7. A terhelt kirendelt védője a felülvizsgálati eljárásban a felülvizsgálati indítványra írásbeli észrevételt tett. A kirendelt védőt tevékenységéért a felülvizsgálati eljárásban díjazás illeti meg akkor is, ha a Kúria az ügyben nem tart nyilvános ülést (BH 2019.217.III., BH 2020.287.IV.). Ezért a Kúria a védő díját a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (3) bekezdésére figyelemmel állapította meg.

[87] A kirendelt védő díjaként felmerült bűnügyi költséget a Be. 664. § (1) bekezdésének második mondata alapján az állam viseli.

[88] *A döntés elvi tartalma*

1. Amennyiben a terhelt a biztonságos előzés végrehajtásának feltételéül szabott kritériumok semmibevétele eredményeként előzése során saját forgalmi sávjába úgy tér vissza, hogy az előzőtt járművet az útpadkára szorítja, így az stabilitását veszítve a szemközti sávba áttér, ahol frontálisan ütközik az ott szabályosan közlekedő másik sértetti járművel, büntetőjogi felelősségének kimondása a kettőnél több ember halálát okozó közúti baleset okozása vétségében törvényes.

2. Ha e baleset szükségképpen észlelését követően megállási kötelezettsége teljesítésének bármely objektív akadály hiányában a baleset helyszínén nem, csupán utasai felszólítására, attól mintegy 400 méterre tesz eleget, és akkor sem tér vissza a helyszínre, cselekvőségével megvalósítja a segítségnyújtás elmulasztásának a veszélyhelyzetet előidéző által elkövetett büntettét.

[89] **IV.** A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[90] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul; a (7) bekezdés szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Antal s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró